

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΥΠΕ (ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ)**

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ.: 114 73
Πληροφορίες: Κ. Δοκουμετζίδου
Τηλέφωνο: 210 6417705
Fax: 210 6430637
e-mail:

Αθήνα, 8/11/ 2007
Α. Π. 130800

ΠΡΟΣ: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος
«Αγροτική Ανάπτυξη –
Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου»
Λ. Αθηνών 58
104 41 Αθήνα
(συν. θεωρ. φάκελος ΣΜΠΕ)

ΚΟΙΝ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

**ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
ΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ –
ΥΠ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ -
ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Θέμα : Έγκριση της «Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007 – 2013».

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α) «Για την προστασία του περιβάλλοντος», όπως τροποποιήθηκε από το Ν.3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν.1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 91/Α).
2. Το Ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 91/Α).
3. Το Ν. 998/1979 «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» (ΦΕΚ 289/Α), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 2040/92 «Περί ρύθμισης θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας και νομικών προσώπων εμποτείας του και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 70/Α) και τον Ν. 3208/03 (ΦΕΚ 303/Α).
4. Το Ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153/Α).
5. Το Ν. 3208/2003 «Περί προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 303/Α).
6. Το Ν. 3378/2005 «Περί κύρωσης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς (αναθεωρημένη)» (ΦΕΚ 203/Α).

7. Το Π.Δ. 221/2-7-98 «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (ΦΕΚ 174/Α), όπως τροποποιήθηκε με το ΠΔ 269/7-8-2001 (ΦΕΚ 192/Α).
8. Την με α.η.π. 15393/2332/5-8-2002 ΚΥΑ «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1650/86, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3010/2002» (ΦΕΚ 1022/Β), όπως αυτή συμπληρώθηκε με την ΚΥΑ 145799/2005 (ΦΕΚ 1002/Β) και την ΚΥΑ 126880/2007 (ΦΕΚ 435/Β).
9. Την με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5-9-2006 ΚΥΑ για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2001 (ΦΕΚ 1225/Β).
10. Την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική περιβαλλοντική Νομοθεσία που αφορά σε μέτρα, όρους, περιορισμούς και υποχρεώσεις για την περιβαλλοντική διαχείριση και προστασία του συνόλου των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων, όπως στην επεξεργασία αστικών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, στη διαχείριση των υδάτων, στη διαχείριση στερεών αποβλήτων και στα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών στερεών, υγρών και αερίων ρύπων και θορύβου κ.α. σε φυσικές και προστατευόμενες περιοχές καθώς και στην προστασία ειδών και ενδιαιτημάτων.
11. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013.
12. Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.
13. Το με α.π. 4694/4-6-2007 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου» του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (α.π. ΕΥΠΕ 129665/5-6-2007). Η ως άνω Υπηρεσία του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναφέρεται ως «Αρχή Σχεδιασμού» εφεξής.
14. Το υπ' αριθ. 130253/21-6-2007 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ.
15. Το υπ' αριθ. 2549/5-7-2007 έγγραφο υποβολής διορθωμένων αντιγράφων της ΣΜΠΕ του θέματος (α.π. ΕΥΠΕ 130713/6-7-2007).
16. Το υπ' αριθ. οικ. 130730/9-7-2007 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο ζητήθηκαν επιπλέον αντίγραφα της ΣΜΠΕ.
17. Το υπ' αριθ. 2631/11-7-2007 έγγραφο υποβολής επιπλέον αντιγράφων της ΣΜΠΕ του θέματος (α.π. ΕΥΠΕ 130800/12-7-2007).
18. Το με α.π. οικ. 130807/12-7-2007 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο, στο πλαίσιο του άρθρου 7 της ΚΥΑ με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006, διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ προς:
  - i. τα Υπουργεία
    - Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
    - Οικονομίας και Οικονομικών
    - Ανάπτυξης
    - Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
    - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
    - Πολιτισμού
    - Τουριστικής Ανάπτυξης

- ii. τη Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων, τη Διεύθυνση Χωροταξίας, τη Διεύθυνση Ελέγχου, Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου, και τα Τμήματα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Γενικών Περιβαλλοντικών Θεμάτων της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, καθώς και τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ
  - iii. τους Οργανισμούς Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας και Θεσσαλονίκης
  - iv. τα Περιφερειακά Συμβούλια των δεκατριών Περιφερειών της Χώρας
  - v. την Αρχή Σχεδιασμού, προκειμένου να δημοσιοποιήσει τη ΣΜΠΕ στο κοινό μέσω δημοσίευσης σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας και με ανάρτησή του κειμένου της συγκεκριμένης ΣΜΠΕ στο δικτυακό τόπο της.
19. Το με α. π. 6513/24-7-2007 έγγραφο της Αρχής Σχεδιασμού, με το οποίο γνωστοποιείται στην ΕΥΠΕ η έναρξη δημοσιοποίησης της ΣΜΠΕ προς το κοινό και διαβιβάζονται δύο σχετικά αποκόμματα εφημερίδων (α. π. ΕΥΠΕ 131348/25-7-2007).
  20. Το με α. π. 116562/31-7-2007 έγγραφο της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του ΥΠΕΧΩΔΕ (α.π. ΕΥΠΕ 131600/2-8-2007).
  21. Το με α.π. 144255/23-8-2007 έγγραφο της Δ/σης ΕΑΡΘ της Γενικής Δ/σης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ (α.π. ΕΥΠΕ 132402/3-9-2007).
  22. Το γεγονός ότι, κατά την διάρκεια της διαβούλευσης με τις Δημόσιες Αρχές, τα Περιφερειακά Συμβούλια και το ενδιαφερόμενο κοινό, η οποία διεξήχθη σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 της ΚΥΑ με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006, δεν εκφράστηκαν άλλες απόψεις, πλην των προαναφερόμενων, για την ΣΜΠΕ του εν λόγω προγράμματος.
  23. Το γεγονός ότι, η εφαρμογή του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη 2007-2013» δεν ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου δεν απαιτήθηκε η διενέργεια διασυνοριακών διαβουλεύσεων.

Αποφασίζουμε

την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του «Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ), όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ και συνοψίζεται στην ενότητα Α΄ της παρούσας, με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του προγράμματος, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού.

A. Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος

Σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ, η συνολική στρατηγική για την Αγροτική Ανάπτυξη της περιόδου 2007-2013 εστιάζεται στην αιεφόρο Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή και αγροδιατροφικού τομέα, καθώς και του περιβάλλοντος, σε μια βιώσιμη ύπαιθρο και εκφράζεται με τους ακόλουθους γενικούς στρατηγικούς στόχους:

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 1:

Η διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, της δασοκομίας και του αγροδιατροφικού τομέα.

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 2:

Η προστασία του περιβάλλοντος και η αιεφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων.

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 3:

Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 4:

Η δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης LEADER.

Παράλληλα το ΕΠ Αγροτικής Ανάπτυξης αποτελείται από τέσσερις βασικούς Άξονες, οι στόχοι των οποίων πραγματοποιούνται μέσω της υλοποίησης επιμέρους μέτρων και δράσεων και ταυτίζονται με τους Γενικούς Στρατηγικούς Στόχους του Προγράμματος:

ΑΞΟΝΑΣ 1.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας. Περιέχει:
1. Μέτρα που αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης και στη βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού:
ΚΩΔ.
111 Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης
112 Εγκατάσταση νέων γεωργών
113 Πρόωρη συνταξιοδότηση
114 Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών σε γεωργία και δασοκομία
115 Σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης, αντικατάστασης γεωργών και παροχής συμβουλών
2. Μέτρα που αποσκοπούν στην αναδιάρθρωση και ανάπτυξη του φυσικού δυναμικού και στην προαγωγή της καινοτομίας:
ΚΩΔ.
121 Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων
122 Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών
123 Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
124 Συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων και στο δασοκομικό τομέα
125 Υποδομή σχετική με την ανάπτυξη και την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας
126 Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και εισαγωγής των κατάλληλων δράσεων πρόληψης
3. Μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας της γεωργικής παραγωγής και των προϊόντων:
ΚΩΔ.
131 Εκπλήρωση των προτύπων με βάση την Κοινοτική Νομοθεσία
132 Συμμετοχή των γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων
133 Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης

ΑΞΟΝΑΣ 2.

Η βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου. Περιέχει:
1. Μέτρα που στοχεύουν στην αειφορική χρήση της γεωργικής γης:
ΚΩΔ.
211 Ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα σε ορεινές περιοχές
212 Ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα εκτός των ορεινών περιοχών
213 Ενισχύσεις περιοχών Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ
214 Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις
215 Ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων
216 Υποστήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις

2. Μέτρα που στοχεύουν στην αιφορική χρήση δασικής γης ΚΩΔ.
221 Πρώτη δάσωση γεωργικής γης
222 Πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη
223 Πρώτη δάσωση μη γεωργικών γαιών
224 Ενισχύσεις περιοχών Natura 2000
225 Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις
226 Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης
227 Υποστήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις

ΑΞΟΝΑΣ 3.

Η ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας. Περιέχει:
1. Μέτρα για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας ΚΩΔ.
311 Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
312 Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης επιχειρήσεων
313 Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων
2. Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές ΚΩΔ.
321 Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό
322 Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χώρων
323 Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς
3. Μέτρα για την απόκτηση δεξιοτήτων, την εμπύχωση και την εφαρμογή ΚΩΔ.
341 Απόκτηση δεξιοτήτων, εμπύχωση και εφαρμογή

ΑΞΟΝΑΣ 4.

Η εφαρμογή της προσέγγισης LEADER. Περιέχει:
1. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης ΚΩΔ.
411 Ανταγωνιστικότητα
412 Περιβάλλον/διαχείριση γης
413 Ποιότητα ζωής/ Διαφοροποίηση
2. Διατοπική και Διεθνική συνεργασία ΚΩΔ.
42 Εφαρμογή προγραμμάτων διατοπικής και διεθνικής συνεργασίας
3. Λειτουργία της ομάδας τοπικής δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή ΚΩΔ.
43 Λειτουργία της ομάδας τοπικής δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση της περιοχής.

Ως χωρικό πεδίο μελέτης και εφαρμογής του ΠΑΑ ορίζεται όλη η ελληνική επικράτεια.

- B. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος**
- I. Το ΠΑΑ ενσωματώνει παράλληλα με τους αναπτυξιακούς του στόχους, μια σειρά περιβαλλοντικών στόχων, στο πλαίσιο υλοποίησης των οποίων προβλέπεται σημαντικός αριθμός μέτρων και δράσεων με κύριο αντικείμενο αφενός την μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων του αγροτικού τομέα στο περιβάλλον και αφετέρου τη βελτίωση και αναβάθμιση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου, δεν επιβάλλονται διαφοροποιήσεις στο προτεινόμενο πρόγραμμα, που να στοχεύουν στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης σ' αυτό.
  - II. Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, σε σχέση με το υποβληθέν ΠΑΑ, η έγκρισή του θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν:
    1. Η μέριμνα για το περιβάλλον θα πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα στην εξειδίκευση και εφαρμογή του ΠΑΑ ισότιμα με τις οικονομικές και κοινωνικές επιδιώξεις. Για το σκοπό αυτό στους μηχανισμούς εφαρμογής του προγράμματος, θα πρέπει να ενσωματωθούν:
      - κατάλληλα κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης προτάσεων που διασφαλίζουν ή και προάγουν την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος
      - κατάλληλη ενημέρωση, τόσο σε επίπεδο προκηρύξεων και προσκλήσεων ενδιαφέροντος, όσο και στο μετά την έγκριση της ένταξης επίπεδο, ώστε οι χρηματοδοτούμενες δράσεις να ενσωματώνουν όλα τα απαραίτητα για την περιβαλλοντική τους συμβατότητα χαρακτηριστικά.
    2. Κατά την υλοποίηση των έργων και δραστηριοτήτων και κάθε είδους δράσης του προγράμματος, να γίνεται εφαρμογή της ισχύουσας Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας, ώστε μέσω των όρων, περιορισμών και υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν, να επιτυγχάνεται η προστασία του συνόλου των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων (έδαφος, υδατικό, ατμοσφαιρικό, φυσικό, ακουστικό, πολιτιστικό, ιστορικό περιβάλλον κ.λ.π.). Παράλληλα να τίθενται σε εφαρμογή όπου απαιτείται, οι σχετικές κανονιστικές διατάξεις που αναφέρονται στις απαιτήσεις:
      - ✓ Της Πολλαπλής Συμμόρφωσης που θέτει η Κοινή Αγροτική Πολιτική [π.χ.
        - Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής
        - Κώδικας Ορθής Δασικής Πρακτικής (όταν ολοκληρωθεί)]
      - ✓ Της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της πρωτογενούς παραγωγής
      - ✓ Της Βιολογικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας κ.λ.π.
    3. Να αξιοποιείται η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων του προγράμματος ώστε να επιβάλλονται μέτρα, όροι και περιορισμοί με στόχο την κατά το δυνατόν μείωση ή αποφυγή των επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, σε βιοτόπους, στο έδαφος, στο υδατικό, ατμοσφαιρικό και ακουστικό περιβάλλον.

4. Οι προτεινόμενες δράσεις που αφορούν σε περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, θα πρέπει να είναι συμβατές με τα προβλεπόμενα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισής τους ή των εγκεκριμένων Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ), εφόσον έχουν εκπονηθεί για τις περιοχές αυτές. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ακεραιότητα και συνεκτικότητα των περιοχών αυτών.
5. Κατά τον σχεδιασμό και την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δράσεων που θα προκύψουν από το ΠΑΑ, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι θεσμικές ρυθμίσεις χρήσεων γης που υφίστανται ή θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού.
6. Για την προστασία των εδαφών, θα πρέπει να ενθαρρύνονται κατά προτεραιότητα έργα και δράσεις του ΠΑΑ που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους (όπως π.χ. πρακτικές εφαρμογής βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών, διατήρηση φυτοφρακτών, αποκατάσταση αναβαθμών, μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών, κ.τ.λ.). Στα προτεινόμενα στο ΠΑΑ έργα αναδάσωσης, να δίνεται προτεραιότητα σε αυτά που προτείνονται να υλοποιηθούν σε επικλινείς εκτάσεις, που βρίσκονται σε ζώνες έντονης αιολικής και υδατικής διάβρωσης, πυρόπληκτες περιοχές κ.τ.λ. Τέλος θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα από τους φορείς εφαρμογής του ΠΑΑ για την υιοθέτηση και εφαρμογή του κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής, σχεδίων ορθής διαχείρισης των στερεών και υγρών αποβλήτων που θα προκύψουν κατά την υλοποίηση και λειτουργία των έργων και δράσεών τους, της ορθολογικής χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων κ.λ.π.
7. Για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων και την εξοικονόμηση του νερού, θα πρέπει να γίνεται κατάλληλος σχεδιασμός των έργων από τους φορείς εφαρμογής του ΠΑΑ ώστε να μην προκύπτουν σημαντικές επιπτώσεις στο υδατικό περιβάλλον και να λαμβάνονται τα αναγκαία τεχνικά έργα ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος διαρροής ρυπογόνων, τοξικών και μολυσματικών ουσιών προς το υδατικό περιβάλλον εξαιτίας της υλοποίησης και λειτουργίας τους. Επιπλέον μέσω κατάλληλων κριτηρίων επιλογής, να ενθαρρύνονται έργα και δράσεις που ενσωματώνουν κατά το δυνατόν μειωμένη κατανάλωση νερού και περιορισμένη παραγωγή υγρών αποβλήτων (π.χ. αντικατάσταση συμβατικών μεθόδων άρδευσης, εφαρμογή καλλιεργειών μικρής υδατοκατανάλωσης, πτηνο- κτηνοτροφικές μονάδες – σφαγεία που περιλαμβάνουν συστήματα ορθής διαχείρισης των αποβλήτων τους κ.τ.λ.).
8. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα πρέπει να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι τα έργα και οι δράσεις από τους φορείς εφαρμογής του ΠΑΑ δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση περιοχών του πολιτιστικού και ιστορικού περιβάλλοντος. Παράλληλα θα πρέπει να αποφεύγεται κατά το δυνατόν, η υλοποίηση δράσεων του ΠΑΑ εντός οριοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος, όπως θα προκύπτει από σχετική γνωμοδότηση των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους, που δεν συνάδουν με το χαρακτήρα των περιοχών.
9. Τα έργα υποδομών αγροτουριστικών δραστηριοτήτων που θα προκύψουν από το ΠΑΑ σε περίπτωση που θα υλοποιηθούν σε προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να συμμορφώνονται εκτός των άλλων και με τις απαιτήσεις προστασίας της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής. Επιπλέον κατά την υλοποίηση και λειτουργία των υποδομών αυτών (χώροι φιλοξενίας, εστίασης και αναψυχής, παροχή υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού κ.τ.λ.), οι ενδεχόμενες αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που τυχόν προκύψουν μπορούν να αντιμετωπιστούν με την διασφάλιση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, που θα τους επιβληθούν τη ορθή διαχείριση των αποβλήτων τους και την ορθολογική διαχείριση νερού και ενέργειας (π.χ. βιοκλιματικός σχεδιασμός).

10. Για την αποφυγή υποβάθμισης του τοπίου θα πρέπει εκ των προτέρων με βάση την υφιστάμενη Νομοθεσία, οι προτάσεις έργων και δράσεων από τους φορείς εφαρμογής του ΠΑΑ, να υλοποιούνται κατά το δυνατόν με κριτήρια ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων στο τοπίο και με την διασφάλιση μέτρων αποκατάστασής του.
11. Για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών (κυρίως πυρκαγιές και πλημμύρες) να προωθείται κατά το δυνατό η εκπόνηση ολοκληρωμένων σχεδίων και η ανάληψη βιώσιμων μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισής τους σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας και τους στόχους του ΠΑΑ.
12. Για την μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, θα πρέπει να προωθούνται δράσεις υποστήριξης των Εθνικών Προγραμμάτων μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των επιχειρησιακών προγραμμάτων καταπολέμησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης όπως π.χ. παραγωγή και χρήση βιοκαυσίμων, παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κ.τ.λ. Σε κάθε περίπτωση τα έργα εγκατάστασης υποδομών ΑΠΕ θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση του Ειδικού Χωροταξικού Σχεδίου για αυτές.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας Περιβάλλοντος με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Οι εκθέσεις που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους της παρούσας ενότητας, υποβάλλονται στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως προβλέπεται στο ΕΣΠΑ (παρ. 8.1.4), προκειμένου μεταξύ άλλων να συναξιολογηθούν με τις αντίστοιχες εκθέσεις των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και άλλων σχεδίων και προγραμμάτων, ενώ παράλληλα τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.
2. Η ως άνω παρακολούθηση διεξάγεται μέσω ετήσιων εκθέσεων, καθώς και δια μιας συγκριτικής έκθεσης, στο στάδιο υλοποίησης που επιτρέπει τη λήψη διορθωτικών ενεργειών, εάν τέτοιες αποδειχθούν απαραίτητες. Το περιεχόμενο των δύο αυτών εκθέσεων θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:
  - α) Η ετήσια έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή των δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του προγράμματος και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές. Τέτοιοι δείκτες μπορούν να αντληθούν από τη ΣΜΠΕ (κεφ. 7.4) ή να καθοριστούν μετά από συνεννόηση με την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού θα πρέπει να μεριμνά για την συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του προγράμματος. Η έκθεση για κάθε έτος συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου του επομένου έτους. Η πρώτη ετήσια έκθεση θα αφορά στο έτος 2008 και θα περιλαμβάνει επίσης και τα πεπραγμένα του προγράμματος εντός του 2007.
  - β) Η συγκριτική έκθεση παρακολούθησης εκπονείται εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους 2011 παράλληλα με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος. Σκοπός της συγκριτικής έκθεσης είναι η αποτίμηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του προγράμματος, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Για το σκοπό αυτό, το εύρος των δεικτών που εξετάζονται στη συγκριτική έκθεση θα πρέπει να είναι τουλάχιστον αντίστοιχο με αυτό των ετησίων εκθέσεων. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το τότε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Τέλος στο πλαίσιο της έκθεσης δύναται να προταθεί

από την Αρχή Σχεδιασμού, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο, η εκπόνηση νέας συγκριτικής έκθεσης σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης

Η παρούσα ισχύει έως 31.12.2015. Σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ΚΥΑ με α. π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥ-ΠΕ/οικ.107017/2006.

Ε. Δημοσιοποίηση και άλλες διατάξεις

1. Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της παρούσας, σε δημοσιοποίησή της για την ενημέρωση του κοινού, με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας, καθώς και με δημοσίευση της παρούσας στο δικτυακό τόπο της αρχής και στη συνέχεια αποστέλλει στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ τα αποδεικτικά διενέργειας της ανωτέρω δημοσιοποίησης.
2. Η ΣΜΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.
3. Στην πράξη ή απόφαση έγκρισης του προγράμματος πρέπει να αναφέρεται ρητά η παρούσα απόφαση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΑΛ. ΚΟΝΤΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. ΥΠΕΧΩΔΕ
  - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Ε. Μπαλτά
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
  - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων κ. Δ. Κατσιγιάννη
Χαριλάου Τρικούπη 182, 101 78 Αθήνα
  - iii. Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων
Πατησίων 147
112 51 Αθήνα
  - iv. Διεύθυνση Χωροταξίας
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
  - v. Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού
    - Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος
Μεσογείων & Τρικάλων 36, 115 27 Αθήνα
    - Τμήμα Γενικών Περιβαλλοντικών Θεμάτων
Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
  - vi. Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου
Πατησίων 147
112 51 Αθήνα
  - vii. Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος
Λ. Κηφισίας 1-3, 11523 Αθήνα
2. Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Π. Γεωργιάδη
Σταδίου 27
10183 Αθήνα
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
  - viii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Επενδύσεων και Ανάπτυξης κ. Κ. Μουσουρούλη
Νίκης 5 – 7, 10180 Αθήνα
  - ix. Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων
Μητροπόλεως 3, 105 57 Αθήνα
4. Υπουργείο Ανάπτυξης
  - I. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ανάπτυξης κ. Στεφάνου
Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα
  - II. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας κ. Παπαδόπουλου
Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα
5. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Γ. Φωτεινόπουλου
Αριστοτέλους 17
104 33 Αθήνα
6. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Κ. Σκιαδά
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα
7. Υπουργείο Πολιτισμού
Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Χ. Ζαχόπουλου
Μπουμπουλίνας 20-22, 106 82 Αθήνα

8. Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης
Γεν. Γραμματέα κ. Μ. Γιαννίρη
Μεσογείων 109-111, Εμπ. Κέντρο «Πολιτεία», Κτίριο Γ1, 5^{ος} όροφος,
115 26 Αθήνα
9. Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου & Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας
Πανόρμου 2, 115 23 Αθήνα
10. Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου & Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης
Βασ. Όλγας 105, 546 43 Θεσσαλονίκη
11. Γραφεία Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών της Χώρας
(για τα Περιφερειακά Συμβούλια)
  - i. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
Ελευθερίας 2, 654 03 Καβάλα
  - ii. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Καθ. Ρωσσίδη 11, 540 08 Καλαμαριά Θεσσαλονίκης
  - iii. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Διοικητήριο, Περιοχή Ζ.Ε.Π., 501 00 Κοζάνη
  - iv. Περιφέρεια Ηπείρου
Βορείου Ηπείρου 20, 454 45 Ιωάννινα
  - v. Περιφέρεια Θεσσαλίας
Σωκράτους 111, 413 36 Λάρισα
  - vi. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα
  - vii. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Νέα Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 69 – 71, 264 42 Πάτρα
  - viii. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Υψηλάντου 1, 351 00 Λαμία
  - ix. Περιφέρεια Αττικής
Κατεχάκη 56, 115 25 Αθήνα
  - x. Περιφέρεια Πελοποννήσου
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη
  - xi. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
Πλ. Κουντουριώτου 77, 811 00 Μυτιλήνη
  - xii. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Επτανήσου 35, 841 00 Ερμούπολη Σύρου
  - xiii. Περιφέρεια Κρήτης
Πλατεία Κουντουριώτη, 712 02 Ηράκλειο

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΕΥΠΕ (συν: θεωρημένος φάκελος ΣΜΠΕ)
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Γ´
4. Τμήμα Β´
5. Κυριακή Δοκουμετζίδου
6. Αγγελική Ψάιλα